

пропъжда не някаква друга мъка, а тази мъка, народната мъка. По снагата ми лазеха тръпки... Това чувство изпитвах и всички у дома, когато го слушахме да пее. За това дойде ли у дома на гости, започваше ли веселието..., го слушахме омълчани, докато очите ни влажнееха"²⁸. Тази негова способност увлича околните, отваря сърцата им и ги прави свои привърженици. Личност, която намира пътя към всяка душа, към всяка болка на своите съселани. Заедно с това той им вдъхва увереност и самочувствие в утрешния ден. Даскал Петър Бонев се старае да научи своите съселани на всичко с цел бъдещото им благоденствие. "От него, пише племенника му отец Георги Тилев, за пръв път слушахме народни песни, както ги наричаха "бунтовнически"... Той почна да обучава няколко момци, между които и аз и по-големия ми брат Атанас на "талим" във от селото в гористите места. Справедливостта го изисква да се каже, че той е първият който е посял революционния дух в селото и нещо сформирани от него и после намерено готово от Левски"²⁹.

Контактите и взаимоотношенията между другарите от Първа българска легия - Левски и Бонев са известни. Срещите им в Перушица и Пазарджик³⁰ и страницата от джобното тефтерче на Левски с Пазарджишкия адрес на Петър Бонев³¹ потвърждават думите на Симеон Янев: "в ония години Петър Бонев е бил в България оживелия образ на Левски; най-простоочовечен като Апостола и в същото време неподражаем като него, изключителен и единствен"³².

Деветте дни на Перушица през април 1876 г., развой на събитията, участници, въоръжаване, защитни позиции, сражения, саможертва са под влиянието, ролята и ръководството на Петър Бонев. До такава степен селяните са усвоили тази революционна негова закалка и действия, че сами, оставени на своята воля и избор извършват саможертвата в името на свободата. Обикновените и отрудени хорица, боели се за своето съществуване, извършват безпримерен героизъм през 1876 година. "Въстанието в Перушица е въстание на целия перушински народ"³³. За същността, достойнството и самочувствието на този народ основна заслуга има този "обикновен човек на волята за свобода и на волята за култура; един истински човек - Петър Бонев"³⁴.

1. **Кепов Ив.** "Въстанието в Перушица през 1876 г. Пл. 1931, с.67; 2. Пак там, с. 61; 3. Онуфрии Петрович Хилендарец, Духовен зрач, Белград, 1856, № 29; Аврелий Петрович, Церковна история, Белград, 1855, № 22; II-24; 4. **Кепов**, цит. съч., с.62; 5. **Бойчева В.** Български младежи в учебните заведения на Сръбското княжество през 1830-1859 В: Сб. Проблеми на българското възраждане, С., 1981, с.312; 6. **Кепов**, цит. съч., с.62; 7. Пак там; 8. **Игнатович Б.**, Култура сарадна Срба и Бугара у XIX веку, Београд, 1980, с.32 ; 9. **Кепов**, цит. съч., с.62; Иванов.Й, Български периодичен печат, с., 72, Бойчева, цит.съч., с. 337-410; 10. **Кепов**, цит.съч., с. 243; 11. **Бойчева, В.** Петър Бонев и Стефан Филипов като ученици в Белградската гимназия, 1981, ГСУ на ФИФ, с.; 12. Пак там; 13. **Бойчева В.** Български младежи, 324; Берковски,П, Из възпоменанията ми, Лом, 1948, с.3-4; Касабов Ив. Моите спомени от възраждането на България, С, 1905, с.; 14. **Маринов Д.** Никола Първанов, Българска сбирка, С, 1894, I; Бойчева, В, Български младежи, с. 373.; 15. Пак там, с 325; Игнатович, Сърбия и бугарски препорд. Книжовне и